

فصل ۴- احساس و ادراک

عوامل شناختی موثر بر رفتار

دانش ، درک و شناخت خود از جهان هستی را مدیون احساس و ادراک هستیم.

گیرنده های حسی پیامها را از محیط دریافت و آنرا به شکل پیام الکتریکی به مغز ارسال می کند. پیام مذکور به ناحیه دریافت کننده خود در قشر مخ می رسد و به صورت پیام آگاهانه حس می شود (احساس و ادراک).

فرآیند احساس به چهار عامل بستگی دارد:

محرک

گیرنده حسی (مفهوم آستانه حسی)

عصب اوران

مراکز عصبی

انواع احساس:

شنوائی
لامسہ

چشائی

بینائی
بویائی

تعریف ادراک:

فرآیند ذهنی یا روانی است که گزینش و سازماندهی اطلاعات حسی و در نهایت معنابخشی به آنها را بگونه ای فعال به عهده دارد یعنی فرآیند ذهنی که در طول آن تجارب حسی معنادار شده و از این طریق انسان روابط امور و معانی اشیاء را درمی یابد.

* ادراک فرآیندی فعال است ولی احساس خودکار می باشد.

* ادراک ، تفسیر و تعبیر انسان از واقعیت است ، نه خود

واقعیت

ویژگیهای ادراک:

- ۱- ادراک بر تجارب قبلی و یادگیری استوار است.
- ۲- ادراک استنباطی است (ما کل را ادراک می کنیم حتی اگر در میدان احساس ما نیمه باشد).
- ۳- ادراک طبقه بندی می کند.
- ۴- ادراک منطقی است.
- ۵- ادراک تطابق می کند (شیء متحرک را بیشتر درک می کنیم).

شناخت:

فرآیند ذهنی ادراک و حافظه که فرد محرک ها را بعد از تجزیه و تحلیل و ساختن فرضیه ، آنها را با تجربیات قبلی بررسی کرده و شناخت ایجاد می کند.

بعد از پیدایش شناخت وقتی محرکی حضور پیدا می کند ما چیزی را حس می کنیم که انتظار آنرا داشتیم.

ادراک اجتماعی

تصورات اجتماعی

خطاهای درکی

عوامل مؤثر بر ادراک :

حالات هیجانی

سائق های فیزیولوژیک (انگیزه ها)

محرومیت های حسی (شیفت کاری)

اندام حسی سالم

جذب ، انطباق و تجربه های قبلی

تأثیر متن بر ادراک

ثبات ادراکی (کوچک شدن هواپیما)

علاقه

انتظار و آمادگی ذهنی

شخصیت

آموزش

تلقین

ادراک کلیشه ای (خرید میوه)

خلاقیت ادراکی

انگیزه مثبت و منفی

تطابق گیرنده های حسی

فرهنگ

بیماریهای جسمی و روانی

مواد توهم زا